

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat ali dvakrat na teden.

Uredništvo in upravnishstvo:

Ljubljana, Velika Čolnarska ulica šte. 19.

Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.

Naslov za telegrame: »Naprejš, Ljubljana.

Čekovni račun šte. 14.398. (KDZ)

NAPREJ

Glasilo Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik VIII., šte. 43.

Četrtna »Naprejš« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetko-delavske zveze.
Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

IV. skupščina Delavske zbornice za Slovenijo.

(V nedeljo 20. nov. 1927 od 9. do tri četrt na 14. ure v mariborski Kazini.)

Dnevni red: 1. Odobritev zapisnika o zadnji skupščini. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo finančne kontrole. 6. Računski zaključek za poslovno leto 1926/27. 7. Sklepanje o izdatkih iz gradbenega fonda. 8. Sklepanje o novem volilnem redu za skupščino. 9. Razno.

Predsednik Čobal otvori.

Mariborski župan dr. Leskovar pozdravi skupščino.

Zastopnik ministrstva za socialno politiko istotako.

Profesor Muzikravič kot zastopnik belgrajskega centralnega tajništva delavskih zbornic pozdravi skupščino izrecno poudarjajoč, da se je slovenska delavska zbornica povzpela do resničnega delavskega parlamenta.

Profesor Berberović pozdravi skupščino v imenu zagrebške delavske zbornice.

Predsednik Čobal ugotavlja, da je skupščina sklepčna. Miroslav Pevec iz Velenja je radi boleznj odsoten, namesto njega je zbornica pozvala njegovega namestnika Franca Rinalda iz Trbovelj. (To ni točno, Rinaldo ni bil pozvan, temveč mu je bilo sporočeno, da lahko pride, da pa ni gotovo, če bo priznan za delegata. Na tako »vabilo« se sodrug Rinaldo skupščine ni udeležil.)

K prvi točki se predlaga, da se odobri zapisnik zadnje skupščine brez čitanja. Le s. Leskošek zahteva čitanje, vsi drugi delegati so zadovoljni z zapisnikom, ne da bi ga čitali. Dovolj jim je, da poznajo zapisnik voditelj!

Sledi poročilo predsednika Čobala, ki poroča zlasti o gradnji skupščine palače itd. Ker govori Čobal sploh nerazločno, se je njegov govor v slabo akustični dvorani le težko razumel.

Opomba. Tik pred zaključkom lista smo prejeli od Delavske zbornice zapisnik te skupščine. Ne da bi ta zapisnik v celoti prečitali, smo vzeli iz njega tisti del, ki obravnava poročilo predsednika Čobala in ga vrnili med že postavljeni članek. Segal do tam, kjer začenja Uratnikovo poročilo. Da ne bo Čobal prikrajšan.

Predsednik poroča, da je umrl delegat plenuma Franc Duh, delovodja v Rušah, ter prosi delegate, da počastijo njegov spomin s tem, da vstanejo s sedežev, kar se tudi stori.

Svoje mesto je odložil delegat plenuma Valentin Urbančič. Na mesto Franca Duha je bil poklican na to skupščino, ker je namestnica Kristina Furlan odklonila svoje mesto, v smislu čl. 9 poslovnika DZ, prvi nadaljnji kandidat z iste liste g. Franjo Derč, tkalniški mojster v Št. Preboldu — na mesto Valentina Urbančiča pa Jože Žabkar, magister farmacije v Ljubljani. Dalje je odložil svoje mesto delegat plenuma Ivan Novak, ki je bil poklican v plenum mesto Marije Kisovčeve. Na njegovo mesto je prišel Drago Kosem, prvi nadaljnji kandidat z iste liste.

Upravni odbor DZ in finančna kontrola sta imela v času od 19. marca 1927 do 19. novembra 1927 po 13 rednih sej.

V zadevi pragmatike, ki so jo delegatje sprejeli na zadnji skupščini, smo ponovno urgirali, nismo pa uspeli doseči, da bi dosegli potrditev.

V tem razdobju smo uresničili načrte glede zgradbe novega posloja v smislu pooblastil, ki ste nam jih dali. Za to zgradbo je votirala skupščina iz naših rezerv znesek 1 in pol milijona dinarjev. Razen tega se nam je posrečilo dobiti od fonda za Posredovalnice dela posojilo v znesku 1.800.000 Din po 4 % za 25 let. Končno smo sklenili z Mestno občino ljubljansko pogodbo glede soudeležbe pri gradbi, ki ste jo v principu že na zadnji seji odobrili. Glasom te pogodbe prispeva ostali znesek za zgradbo Mestna občina ljubljanska. Vsem, ki so pri tem sodelovali, gre zahvala zbornice. Posebej naj navedem g. vladnega komisarja ljubljanskega g. Antona Mencingerja, gg. ministre dr. Andreja Gosarja in Aleksandra Mioviča. Treba bo še velikih naporov, preden bo zgradba dovršena. Eno pa je že danes gotovo: Naša zgradba bo stala in bo že sama spomenik, da je bilo delo upravnega odbora in skupščine DZ v tej periodi plodno.

V zgradbi bodo poleg uradnih prostorov DZ tudi prostori Posredovalnice dela, Inspekcije dela, izseljeniškega urada, Delavskega asila s 25 posteljami, delavske kuhinje, delavskih strokovnih in kulturnih organizacij ter 33 stanovanj.

Tudi v tej periodi smo se veliko trudili, da naših posredovalnic za delo ne pustimo propadati. Posrečilo se nam je vzdržati kontinuiteto, s čimer smo bistveno pripomogli, da stojimo pred tem, da se uredi posredovanje

dela na novi podlagi in da dobimo v javnih posredovalnicah dela v kratkem nov važen socialno političen organ.

Prosvetni odsek naše zbornice stalno napreduje in dela zbornici že danes čast.

Za najvažnejše bodoče naloge smatramo: Prizadevanje v pravcu starostnega zavarovanja delavcev, sodelovanje pri poklicni izbiri ter izpolnitev našega statističnega dela.

Pri vsem našem delu imamo enako pred očmi interese celega našega področja. Temu smo hoteli dati vidnega izraza s tem, da zborujemo danes v Mariboru in damo tako vsem članom našega plenuma možnost, da spoznajo razmere v tem važnem delavskem središču.

Po predsedniškem poročilu dobi besedo k pozdravu g. dr. Josip Leskovar, župan mariborski in predsednik mariborske oblastne skupščine, pozdravi navzoče in poudarja v kratkem nagovoru, da je prepričan, da bo znala zastopati Delavska zbornica interese delavstva. Mnenja je, da bo pri tem najbolje uspela, ako bo vplivala na delavstvo vzgojevalno. Javnost a tudi delavstvo samo se mora zavedati, da je delavec važen član v organizmu človeške družbe in da trpi tam, kjer ta član z družbo ne sodeluje harmonično, ves organizem. V tem smislu pozdravlja skupščino in ji želi najlepše uspehe.

Nato pozdravijo skupščino ter žele zasedanju uspeh zastopnik min. za socialno politiko g. inspektor dela inž. Ivo Šorli, g. centralni tajnik Delavskih zbornic Sava Muzikravič, zastopnik Del. zbornice v Zagrebu g. Berberović.

Predsednik skupščine se zahvali za pozdrave.

Tajnik Uratnik: Na zadnji skupščini ste podali mnogo predlogov, ki vsebujejo ves socialno politični program. Upravni odbor je dal upravi zbornice nalog, naj vse delo pripravi. Največ dela in truda je vzela zgradba nove palače. V tej palači bodo imele prostor razen zbornice, poslovalnice za delo in brezalkoholne gostilne ter zborovalne dvorane, tudi vse delavske organizacije. — Sedanji čas je delavskemu napredku sovražn. Duh časa je tak. Kamorkoli prideš, naletiš na odpor podjetnikov. To je doba gospodarske krize. Dovolite mi, da analiziram privatno gospodarstvo in splošno gospodarstvo. V predvojni dobi smo imeli malo strojev, vojna je uničila mnogo vrednot. Vendar so si podjetniki znali pomagati. Tako je n. pr. Trboveljska premogokopna družba dosegla že predvojno produkcijo in jo prekoračila, potem je odpustila 3000 delavcev, a kljub temu producira več premoga nego pred vojno. Kako je tu mogoče govoriti o gospodarski krizi? — Podjetnik, če ga vprašate, kako je mogoče vreči čez noč 3000 ljudi na cesto, se izgovarja, da to ni njegova stvar, ampak da je to zadeva socialne politike v državi. Torej kadar podjetje ne potrebuje več tistih, ki jih je izkoriščalo, potem naj država skrbi zanje? Še druga misel je skrita tu: dokler je delavec zmožen za delo, naj dela za podjetje, pozneje naj ga pa prevzame občina. Tako si predstavljajo podjetniki starostno zavarovanje, o zakonito veljavnem zavarovanju pa govorijo, da njegovega bremena ne prenesejo. Poglejmo si malo številke. Od 100 Din izkupička za premog gre 34 Din za plače, 10 Din za dividende, 3 Din pa za starostno zavarovanje. Kdor torej govori, da rudniško podjetje ne prenese bremen starostnega zavarovanja, ta bodisi ne pozna številke ali pa jih noče poznati. Žal da stoji vsa javnost pod vplivom tiska, ki je odvisen od teh gosp. podjetij. Statistični program delavske zbornice imate pred seboj. Dozdaj smo delali nesistematično, začetniško. Na konferenci delavskih zbornic v Zagrebu, ki se je vršila pred kratkim, smo sklenili enoten program glede na statistiko. To je silno in potrebno delo. Šele s tem se da ideologija prekriti v našo smer. — Skrajna demagogija je, če se nam očita, da smo premalo produktivni in da trošimo preveč za upravo, za osobje. Enaka demagogija bi bila, če bi šolam kdo očital, da porabijo 95 % za osobje. Ker smo delali statistiko, ki naj se potem objavi, se to ne sme šteti za neproduktivno. — Brigali smo se pa tudi za aktualna vprašanja obrambe, n. pr. za stanovanjsko zaščito. Smo edina država, ki hoče prednjačiti s tem, da odpravlja stanovanjsko zaščito, to pa zato, ker je pri nas socialni čut najmanj razvit. Krivo pa je tudi dejstvo, da je le malo delavske propagande. Vse je pod vtisom hišnih posestnikov. — Bavili smo se tudi z 8-urnikom. Nadurno delo je lahko koristno s stališča privatnika, s stališča narodnega gospodarstva pa je nesmiselno delati nadurno, obenem pa imeti brezposelne. V trgovskih podjetjih je glede 8-urnika velikanska razlika med Ljubljano, Zagrebom in Nišem. Še celo do 23. ure najdete na jugu trgovine odprte! Jasno pa je, da trgovci, če imajo namesto 8 ur odprto po 10, ali 16 ur na dan, ne bodo nič

Stane mesečno 25 Din, začasno 10 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 15 Din.

Oglasi:

Prostor 1 × 55 mm 60 par, Mali oglasi: beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Kupujte samo
testenine

ki so priznane
najokusnejše.

Din 159⁹⁰ - Snežni čevlji
brez krzna!

VOIKA

Ljubljana

nasproti Mestnemu domu.

Lastna popravilnica snežnih čevljev, galoš in čevljev vseh znamk Vam popravi vsak par v teku pol ure.

več prodali nego more konsument kupiti. V slučaju konkurence, če ima ena trgovina dalj odprto, ima to smisel, a taka anarhija traja le nekaj časa. — Dalje ste nam naložili, da se bavimo z zaposlovanjem vajencev. Nekatere stroke so prenapolnjene, ni pa to še preštudirano. Če se bo izkazalo, da so vsa mesta prenapolnjena, bo DZ morala proti temu nekaj ukreniti, da se vajenci brez upa na zaposlenost dajejo za tri leta kot brezplačna delavna moč na razpolago. V novem obrtnem zakonu mora biti uveljavljeno načelo, da bo plačan vajenec po porastu njegovih zmožnosti in znanja. — Potrebna je decentralizacija socialnega zavarovanja. Pretirano centralistični aparat je bil okoren. Zbrani denar ni bil likviden. Pametna decentralizacija bo koristna. Vendar pa se zavedamo, da je jaka centralna kontrola potrebna in da nekatere panoge morajo ostati centralizirane. Tudi je potreben centralizem v toliko, da zapuščeni kraji ne bodo prepuščeni svoji usodi. — Govoriti o rudarskem pravilniku je nepotrebnost, kakor nositi sove v Atene. Vendar je pri mnogih to vprašanje popolnoma neznano. Rudarska zakonodaja je že stara. Bratovske skladnice so imele lepo rezervo, 123 milijonov je zapravljenih radi inflacije. Rezerva pa je nujno potrebna. Rudniki so bolj izčrpani, gotovo ni zdaj več vrednosti v njih ko preje, torej je rezerva za Bratovske skladnice potrebna. Toda zvišali so rente in znižali prispevke, da je kritje še težje. Pred tednom dni sem v Belgradu zvedel, da je treba gospodm v finančnem odboru šele povedati, da morajo izenačenje tekočih dohodkov in izdatkov sicer oskrbeti prispevki, da pa mora rezervni sklad nadomestiti pač tisti, ki je imel od inflacije koristi, predvsem država. »Kako to, da trdite, da bo plačal vse delavec? Saj polovico plača vendar podjetnik!« Tako pravijo, a da je 5 % premalo, tega ne vidijo! »Mi smo glavnemu upravnemu odboru Bratovskih skladnic pisali, da lahko rente znižajo. Tako so rekli, niso pa pomislili, da je to protizakonito, da vsak lahko potom sodišča pride do svojih pravic. Odbor zato tega ni in ne bo napravil. »Država naj bi dala? Mi že itak mnogo delamo za rudarsko zavarovanje s tem, da ga nadziramo!« Pri takih nazorih bodo naši poslanci imeli mnogo dela! Tudi v interesu kmeta je, da se tako naziranje izpremeni, ker bi onemogli rudarji prihajali na kmečke občine nazaj, če bi rudarsko zavarovanje propadlo. Zato naj se državni poslanci bolj zavzamejo za to zadevo. — Sodelovali smo pri izdelovanju pravilnika o delavskih zaupnikih: 60 % slabega smo ven vrgli. To je že mnogo, čeprav je še mnogo slabega ostalo. Podjetniki so kategorično zavračali pravilnik in zahtevali revizijo zakona o zavarovanju delavcev. Pri takih nazorih bo delo DZ vedno bolj oteženo. Podjetniki pravijo, da z odporno in borbeno silo delavstva nič več ne računajo. A to je zmotno. Te sile so tem večje, čim bolj so potrebne. Kakor da je zgodovina zanje zastoj pisana in da se iz nje nič ne uči!

(Dalje prih.)

Nepotrebno zbadanje.

Že večkrat se je pripetilo, da je kdo opozarjal na ta ali oni način, da njegov sodrug ne izvršuje svojih dolžnosti do skupnosti tako, kakor bi bilo treba. Pri marsikom je to res umestna kritika, marsikdo bi zaslužil tudi javne kritike, vendar pa mnogo več dosežemo, če kažemo rajši pozitivno stran: Izvršujemo svoje dolžnosti kljub temu, da jih drugi ne izvršujejo, oziroma zato še bolj, ker jih drugi ne. To je pot, po kateri nam bodo tudi malomarni sledili.

Nekaj zgledov:

Mnoge socialno demokratične stranke so že veliko storile za boj proti alkoholu. A nobene ni, ki bi imela v

svojih vrstah same abstinence. Zapomnite si, da sodrugi, »ki ga še pijejo«, niso v naši stranki z namenom, da bi jo pridobili za alkohol, ampak zato, ker odobravajo naš boj proti alkoholizmu, čeprav se ga sami ne morejo otresti. V mladosti jih ni nihče naučil ogibati se alkoholu; takrat ga znanost še ni tako odločno obsodila, kakor ga zdaj obsoja.

Osemurnik je nujno potreben. Vsi zavedni ga spoštujejo. Vendar pa se ga ne morejo vsi tako držati, kakor bi bilo treba. So prilike, ki človeka prisilijo proti njegovi volji. Ni res, da je stradanje lažje nego čezurno delo, kakor je pisano v uvodniku letošnjega »Majskega spisa«. Vsaj za vsakega in v vsakem položaju to ni res. Zato ne smemo vsakega zbadati, če dela včasih več nego 8 ur. Veseli bodimo, da se tudi on z nami vred bori za 8 urnik!

Vsi ljudje so komodni. Pisu tega članka sta se dva zakonca drug proti drugemu pritoževala zaradi komodnosti. Res sta oba komodna, a če bi bili vsi slovenski delavci in delavke samo toliko komodni kakor ta dva, bi bil slovenski proletarijat za 100 let naprej.

Vsi ljudje so egoisti. Vsi mislijo najprej nase, potem šele na druge. Ker je lastnih potreb veliko, se mnogokrat zgodi, da za skupne potrebe zmanjka. Res je, da je marsikaka »lastna potreba« prav nepotrebna, mnogokrat še celo škodljiva. Res je tudi, da mnogokrat niti ne zmanjka ne, ampak da človek nerad dá »vse do zadnjega facka«, čeprav ve, da skupnost mora vedno izdati vse do zadnjega, ker je še tega malo. A vendar ne bomo zamudnikov zmerjali, da so umazanci, kajti boljše je pozno nego nikoli. Umazanci so le tisti, ki čakajo, da jim drugi skledo napolnijo.

Pri obrambnem in tiskovnem skladu se večkrat čuje opazka: ta in ta bi lahko več odrinil, ne le uboga 2 dinarja! Res pride človeku taka misel takorekoč kar sama od sebe. A nima smisla. Saj vendar vemo, da je solidarnost najbolj tam doma, kjer se zavedajo, da lahko kmalu pridejo v položaj, ko bo solidarnost njim potrebna. Čim več kdo ima, tem bolj je prepričan, da je zasiguran. Pustimo vsakemu, da sam določi, koliko je zanj primerno!

Takih zgledov bi bilo še mnogo. Življenje jih nosi s seboj vsak dan in povsod. Če bi imeli mnogo prostora v tisku, bi bilo morebiti izpod peresa naših beletristov večkrat tudi kaj takega pod črto. Nad črto pa niti takrat ne, kajti za malenkosti izključno osebnega značaja javnost nima časa.

Morebiti se ta ali oni moti v tem, da ne loči takih primerov od tistih, ki se direktno tičejo družbe. Na primer če kdo pije za poneverjen delavski denar, če je kdo poslan na shod, pa gre drugam po zabavi, če kdo živi od delavskih prispevkov, sam pa jih iz umazane šebičnosti ne prispeva, če kdo obljublja vse mogoče, da dobi zaupanje delavstva, potem pa, ko ga ima, ga zlorablja v svoj osebni prid itd. Take slučaje ima vsak pravico kritizirati — ne le pravico, tudi dolžnost. Javna kritika je proti takim pijavkam edino obrambno sredstvo.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila daje: Franc Koz Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Rudarsko starostno zavarovanje bo doživelo diktat!

Na seji glavnega odbora Bratovskih skladnic dne 18. XI. t. l., ko ni bilo nič podobnega na dnevnem redu, je g. rudarski glavar povedal, da ima od ministrstva nalog, da se mora Bratovska skladnica sanirati še prej, preden bo novi zakonski osnutek stopil v veljavo. Zato je želel, da bi se glavni odbor sporazumel.

Do sporazuma pa ni prišlo, ker so bili delodajalci za podaljšanje delavne dobe, čeprav so pred potekom 0 letne delavne dobe že na stotine delavcev upokojili in s tem spravili starostno zavarovanje na kant. Delavski delegati niso mogli pristati na podaljšanje delavne dobe, ker je delavstvo proti temu. Tudi menda vsak priznava, da je za rudarsko delo 30 let dovolj. Zdaj bo pa rudarska oblast ukrenila z ministrstvom. Kaj? Dvomimo, da to, kar bi bilo res potrebno. Potrebno bi pa bilo: 1.) da krije zgubo tisti, ki jo je povzročil, 2.) tiste, ki so bili predčasno upokojeni, preiskati in za delo zmožne zopet nazaj v delo sprejeti (že samo s tem bi se

Bratovska skladnica precej razbremenila), 3.) kategorije zblížiti, ali še boljše jih sploh odstraniti in prispevke povišati na 6% od resničnega zaslužka. Ko bi se to v par mesecih videlo, kakšen uspeh bi bil od tega, naj bi se ukrenili še drugi potrebni koraki. To bi bila poštena in pravična rešitev; pa takšne ne bo. Delavci se pa učite iz tega! Dokler boste razcepljeni in dokler se boste tako malo zanimali za svoje zavarovanje, kakor se danes, bo zavarovanje takšno, kakršnega vam bo kapitalist dal. Kadar se boste pa zbudili in se zavedali, da morate biti organizirani, da morate organizacijo sami voditi in jo sami vzdrževati, ne pa poslušati nobenega demagoga, takrat boste potem tudi zmožni svoje starostno zavarovanje sami voditi in bo zavarovanje takšno, kakršnega si želite danes, da bi lahko gledali mirno v svojo bodočnost, ko obnemorete.

Velenje, dne 21. XI. 1927.

A. Martinšek.

Žika je samo ena! Če hočete piti res dobro in ne predrago kavo, zahtevajte izrecno Žiko. Pazite na to ime radi številnih ponaredb!

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le

GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah. Istotam pletilni stroj DUBIED.

Pouk v vozenju brezplačen. — Večletna garancija. Delavnica za popravila. Nizke cene, tudi na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

Boj za slovensko univerzo je zopet aktualen, ker so na delu močne sile, ki jim je ta univerza na poti. Univerze v Jugoslaviji sicer niso to, kar bi morale biti, namreč svobodne tribune znanstvenega raziskovanja. Kdor išče znanstvene resnice svobodno, brez ozira na interese vladajočih klik, je v stalni nevarnosti, da ga reducirajo. Zgodilo se je to v »svobodni« Jugoslaviji že večkrat. A vendar imajo univerze vsaj možnost svobodne kritike, posebno pa slovenska, ki stoji na najkulturnejšem ozemlju SHS. Zato je bila ta univerza dozdejše od vsake vlade prikrajševana. To je v zvezi tudi s samostojnostjo slovenskega naroda. Mnogi so pričakovali zdaj, ko je na vladi SLS, prvobornilca za slovensko avtonomijo, da bo imela slov. univerza mir in da bo deležna vsaj relativno enakih proračunskih dobrot, kakor druge. Namesto tega ji hoče vlada vzeti medicinsko in tehniško fakulteto. Dijaštvo je stopilo v stavko. Časopisje se prereka, kdo je kriv in dijaštvo ugotavlja, da so si vse stranke enake, kadar gre za tlačjenje kulture. Razumljivo. »Prvi in glavni princip vseh izkoriščevalcev je, delati na to, da ostanejo izkoriščani nevedni.« Tako je rekel Bebel in tako ostane. Le sodelovanje s svobodnimi delavskimi organizacijami, odkritosrčna javna kritika brez prevelike občutljivosti, sploh resnična socialna demokracija bo res garantirala znanosti svobodo.

Trockega in njegove sodruge dolžijo socialdemokratizmu. Višek je dosegel njegov greh takrat, ko so odkrili ilegalno tiskarno. S tem je opozicija šla preko sovjetske legalnosti, prekršila je okvir proletarske diktature... Tako in podobno čitamo v »Enotnosti«. Ne smemo ji sicer vsega verjeti, kar prinaša iz Rusije, enako kakor tudi »Jutru« ne. Vendar pa vsaj njene želje in hrepenenja iz tega lahko spoznamo. Ni še dolgo tega, ko je »Enotnost« odklanjala socialno demokracijo zato, ker se pod tem imenom skriva druga internacionala — drugače bi morebiti soc. demokracija ne bila slaba. Nekatere njene zahteve večkrat zahtevajo tudi pri »Enotnosti«, tako zlasti svobodo vesti, svobodo go-

vora, svobodo združevanja, svobodo tiska. A vse to zahteva »Enotnost« menda samo pod diktaturo kapitala; kadar nastopi diktatura proletariata, takrat se svoboda neha, takrat velja svoboda samo za diktatorja. Če bi bil Vukičević pameten, naj bi se namesto z SLS zvezal s proletariatom na ljubljanskem Marksovem trgu in naj bi proglasil diktaturo proletariata. Potem bi mu »Enotnost« po načelu svoje proletarske demokracije hitro in temeljito odpravila vso izdajalsko opozicijo.

Trboveljskim rudarjem je ravnateljstvo prikrajšalo deputat premoga, ko je izdalo odločbo, da bodo namesto premoga v kockah dobivali kocke mešane z orehovcem, to je z drobižem in prahom. Na predstavko zastopnikov II. skupine Rudarske zadruge je Reprezentanca TPD v Ljubljani to odločbo odpravila in se bo deputatni premog dobival kakor prej v kockah.

Občni zbor II. skupine Rudarske zadruge se bo po sklepu odbora in pritrditvi rudarskega oblastva kot nadzorne oblasti vršil namesto marca že januarja 1928. To zaradi prihranka, da ne bo treba sklicevati izredni zbor, ki bi drugače moral biti sklican, da reši nujne zadeve, predvsem pa vprašanje posredovalnice za delo kot organa odgovarjajočega posredovalnicam za delo drugega delavstva. Rudarji namreč proti brezposelnosti niso zavarovani in ne plačujejo prispevkov za brezposelnost, ker imajo svojo socialno zaščito v starejšem rudarskem zakonu in jih hoče kapital pod to pretežno oddeliti od drugega delavstva. Občni zbor II. skupine Rudarske zadruge je, uvidevajoč to nakano, sklenil likvidirati to skupino, da ne bo na poti skupnim interesom vsega delavstva. A ta sklep je bil preuranjen, ker je s tem postala II. skupina sicer omejevana v svojem delovanju, rudarji pa vendarle niso prišli do svojega zavarovanja proti brezposelnosti, ker vlada ni poskrbela za potrebne ukrepe. Zdaj je ministrstvo za šume in rudnike odločilo, da se naj podobne posredovalnice ustanovijo tudi za rudarje. Druga skupina bo torej prisiljena, če hočejo rudarji svoje zavarovanje imeti, ustanoviti si ga samostojno in odbor se je k temu odločil in bo predložil občenemu zboru tozadevni predlog. Boljše je tako, kajti lažje bo združiti že obstoječe rudarske posredovalnice za delo s splošnimi posredovalnicami, kakor pa izsiliti od režima, da priključi rudarje k njim. Glede drugih panog delavske zaščite pa rudarji itak tudi spadajo pod zakon o zaščiti delavcev.

Sv. Lovrenc na Poh. Tudi pri nas bomo imeli občinske volitve, ker nismo pristali na skupno listo, da bi ostalo »vse po starem«, kakor je bila pobožna želja gospodov okrog SLS in nemške — pardon — obrtne stranke. Gospodari se je baje skrbno, a ko smo gospodom povedali, da za malega človeka ne, jih je pičilo. Slišali smo pozneje vesti, da smo tudi komunisti in nič vredni itd. ter da se bomo združili z demokrati. Gospodje od zgoraj navedenih strank, ki so si bili pred tremi leti v lasel, gredo zdaj skupaj dočim bomo imeli mi **zdrženo delavsko listo**, katero naj volijo vsi, ki si z delom svojih rok služijo kruh. Potem bomo imeli v prihodnjem proračunu drugačne postavke, nego so jih letos gospodje odobrili. — S. Domajnko je v nedeljo prisostvoval proračunski seji ter se je tam prepričal, kako izgleda **dejanska skrb** za uboge. Ker je ostalo preveč denarja, so gospodje sklenili znižanje doklad na vino za 50% ter še potem niso vedeli, kam bi postavili znesek Din 700, dočim so šli prej pri postavkah za ubožni sklad in podpore kar hitro mimo... Gospod L. je predlagal, naj bo za ceste, a sodr. Vezjaka, ki je kritiziral dajatev Din 25 mesečno za občinske reveže, ni nikdo poslušal. O potrebnem otroškem vrtcu ali o ublažitvi stanovanjske krize ni bilo govora, gospodje so pač sami posestniki in kaj jih potem briga, kje bodo stanovali delavci z nizkim plačami. Pač pa znajo nekateri zahtevati zvišano najemnino, dasi najemniki v teh stanovanjih nimajo ne posebnih ugodnosti, ne vrta; gospodar jim brani imeti tudi kokoši, da celo rože na oknih... Še o marsikakem nedostatku ter o korupciji bi se dalo govoriti, a bomo že poskrbeli, da bo v prihodnje o vsem informirana javnost, ne pa da bi ostalo vse zavito v tajno mrežo kakor doslej. Opozarjamo že danes na volilni shod, ki se bo vršil v **nedeljo 4. 12.** ob 8. zjutraj pri g. Novaku.

Eden, ki misli s svojo glavo.

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz dne 5. XI. 1927 Din 16.025.85. JSDS in KDZ v Poljanah Din 12; Jakob Štruc, Trbovlje 10 + 5 je 15; Anton Zupančič, Trbovlje 5; Franc Mlinar, Vrhnika 10; Andrej Martinšek, Velenje 30; Karl Kisovec, Ljubljana 16; Franc Gubina, Sv. Peter p. Gor. 3; Miha Dobrina, Sv. Peter p. Gor. 2; Jožef Geier, Sv. Peter p. Gor. 3; Mihael Varmocnik, Štore 10; Franc Jelen, Celje 5; Fr. Klemenčič, Celje 5; Ivan Krevsl, Velenje 10; Ivan Geršak, pekar v Črni 50; v oporoki določeni dar pokojnega sodruga Alojzija Vebra (pogl. članek v »N.« z dne 17. 9. t. l.) 500; Josip Pavlič, Hrastnik 10; Franc Mrzelj, Trbovlje 10; Ana Počivavšek, Trbovlje 10. Skupaj Din 16.731.85.

25. novembra — 2400 izvodov.

Tvornica dežnikov in solčnikov

L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

Naročajte in širite „Naprej“!

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce

edino le pri trdkli

Josip Petelinc, Ljubljana,

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene! Na veliko in malo.

Stružnik (Hobelmaschine)

na prodaj. Dobro ohranjen. Širokost valja, oziroma dolgost rezila 40 cm. Stojalo dobre konstrukcije, leseno. Miza natapčno stružena iz litega železa.

Cena 3000 Din. Kje, pove uprava »Napreja«.

Delavcem

ni treha več kupovati od svojih nasprotnikov

kruha

ker ga lahko dobijo v vsaki količini, boljše kakovosti z večjo težo

po ceni!

V Celju in okolici se pošilja kruh tudi na dom.

DELAVSKA PEKARNA

Splošne produktivne zadruge »Naprej« v Celju.

Prodajalna: Ljubljanska c. 10, obrat: Gabrije 107.

Istotam se dobijo raznovrstni keksi, prepečenec »Delo«, kolači, makove in orehove potice ter v Celju zelo priljubljeni opotičeni roglički ter raznovrstno pecivo. Sprejema se kruh v peko za Din 1:50 od komada brez razlike velikosti in teže.

Delavska moč je v zavednosti!